

Ceacht 2

Féiniúlacht, Náisiúntacht agus Cultúr an Duine

Aidhm: Go dtuigfeadh na daltaí an tábhacht a bhaineann le féiniúlacht, náisiúntacht agus cultúr an duine.

Torthaí Foghlama:

Ag deireadh an cheachta, beidh na daltaí in ann:

- Na hairteagail ó Dhearnbhú Uilechoiteann Chearta an Duine (DUCD) a bhaineann le náisiúntacht a aithint i.e. Airteagail 2, 15 agus 19.
- Gnéithe féiniúlachta/náisiúntachta a aithint agus a thuisinct.
- Tábhacht na féiniúlachta a thuisinct.

Riachtanais don Rang

- Seit de 30 cárta le pictiúir a bhaineann le náisiúntacht.
  - Tá an 30 cárta i mbosca beag agus 'Ceacht 2' scríofa orthu.
  - Tá na daltaí le roinnt i ngrúpaí de chuígear agus tá 5 chárta le tabhairt do gach grúpa.
  - Tá uimhir ar gach cárta sa chaoi is gur féidir leis an múinteoir a chinntiú go mbeidh 30 cárta curtha ar ais sa bhosca ag deireadh an cheachta.
  - Tá na cártaí le feiceáil sa leabhrán seo ar mhaithe le cabhrú leis an múinteoir.
- Seit de 6 thasc-chárta a bhaineann le Marsaigh.
  - Tá 6 tasc-chárta sa mhála phlaisteach agus 'Ceacht 2' scríofa orthu.
  - Tabhair tasc-chárta amháin do gach grúpa de chuígear daltaí.
  - Tá uimhir ar gach tasc-chárta sa chaoi is gur féidir leis an múinteoir a chinntiú go mbeidh 6 tasc chárta curtha ar ais sa mhála plaireach ag deireadh an cheachta.
  - Tá na tasc-chártaí le feiceáil sa leabhrán seo ar mhaithe le cabhrú leis an múinteoir.
- Cóip de Dhearnbhú Uilechoiteann Chearta an Duine (DUCD) do gach dalta. Ba chóir go mbeadh sé seo acu ó Cheacht 1.
- Bileog Obair Bhaile le fótachóipeáil ag an múinteoir do gach dalta. Tá an Bhileog Obair Bhaile le fáil sa leabhrán seo.
- DVD ina dtugtar léargas ar fhéiniúlacht náisiúnta na hÉireann. Tá an ghearrthóg físe dar teideal 'Ceacht 2' ar an DVD le taispeáint don rang.

Tús an Ranga:

1. Ceistigh na daltaí faoin DUCD:
  - An cuimhin leat cad is brí leis na litreacha DUCD?
  - Cad atá i gceist leis an Dearbhú seo?
  - An féidir leat aon ráiteas ón Dearbhú a lua agus a mhíniú?
  - Iarr ar na daltaí an obair bhaile ó Cheacht 1 a thaispeáint don rang.
2. Roinn na daltaí i ngrúpaí de chuígear agus tabhair cúig pictiúr do gach grúpa ón seit de 30 cárta sa bhosca beag agus “Ceacht 2” scríofa orthu. Iarr ar na daltaí pictiúr a roghnú agus é a phlé leis an ngrúpa ina bhfuil siad.
3. Caithfidh an múinteoir an nasc atá idir na pictiúir a tharraingt le chéile trí cheisteanna a chur ar na daltaí. Is féidir na ceisteanna a leanas a scríobh ar an gclár dubh nó ar an gclár bán.
  - Cén íomhá atá agat?
  - Cén thír as a dtagann an íomhá sin?
  - An raibh tú riamh sa thír sin nó an bhfuil gaolta nó cairde agat ann?
  - Cén ceangal atá idir na pictiúir go léir?

Ba chóir go dtiocfaidís ar chultúr/náisiúntacht mar fhreagra.

Forbairt an Ranga:

4. Tabhair tasc-chárta amháin de chuid na Marsach do gach grúpa de chuígear agus abair leo go bhfuil 10 nóniméad acu chun an tasc a dhéanamh.
5. Faigh aiseolas ó na grúpaí éagsúla. Scríobh na freagraí ar an gclár bán.
6. Mínigh do na daltaí go bhfuil na gnéithe cultúrtha seo an-tábhachtach dúinn mar go gcuidíonn siad linn ár bhféiniúlacht a thuisceint. Tá gnéithe cultúrtha le fáil i ngach aon thír ar domhan. Tá siad chomh tábhachtach sin go bhfuil cosaint tugtha dóibh sa DUCD.

Deireadh an Ranga:

7. Iarr ar na daltaí féachaint siar ar na bileoga den DUCD atá acu ó Cheacht 1. Dírigh aird na ndaltaí ar Airteagail 2, 15 agus 19 go háirithe.
8. Taispeán don rang an DVD, Ceacht 2, *Ár dtír, ár dteanga, ár gcultúr* atá léirithe ag Nuacht TG4/RTÉ. Tá míreanna faoi cheol, stair, pholaitíocht agus spórt sa bhfíseán gearr seo, leis an bhfuaimrian *Éist a Ghrá* leis na Coronas. Tugann an físeán léargas ar fhéiniúlacht náisiúnta na hÉireann. Leanann sé ar feadh 3 nóniméad ach seans gur cheart féachaint air faoi dhó.
9. Obair Bhaile: Tá an Bhileog Obair Bhaile le tabhairt do gach dalta.

Obair bhaile do Cheacht 2

Roghnaigh thír amháin nach raibh luaite sa rang inniu. Tarraing nó greamaigh pictiúir sna boscaí seo a chuireann cultúr agus nósanna na tíre sin in iúl.

Seo iad na cártaí ina léirítear siombailí a bhaineann le náisiúntacht.

Ceacht
Lesson 2

1

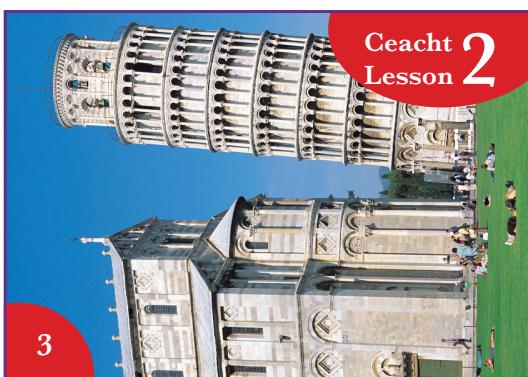
Éire

Ceacht
Lesson 2

2

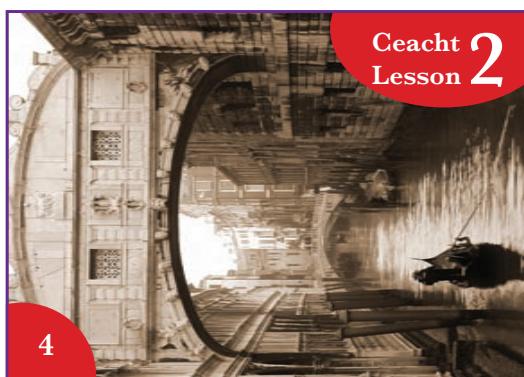
An Fhionlainn

Ceacht
Lesson 2

3

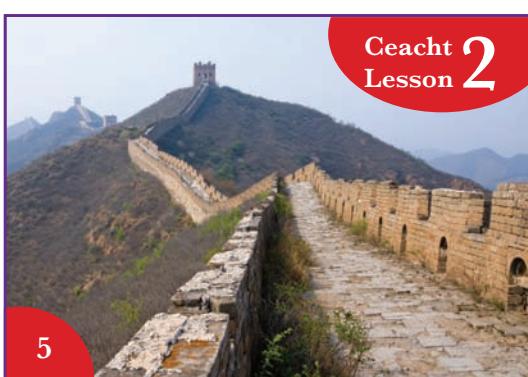
An Iodáil

Ceacht
Lesson 2

4

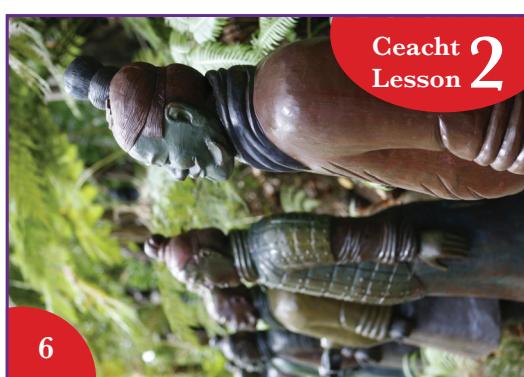
An Iodáil

Ceacht
Lesson 2

5

An tSín

Ceacht
Lesson 2

6

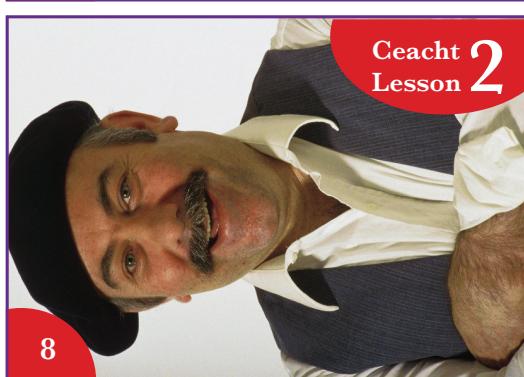
An tSín

Ceacht
Lesson 2

7

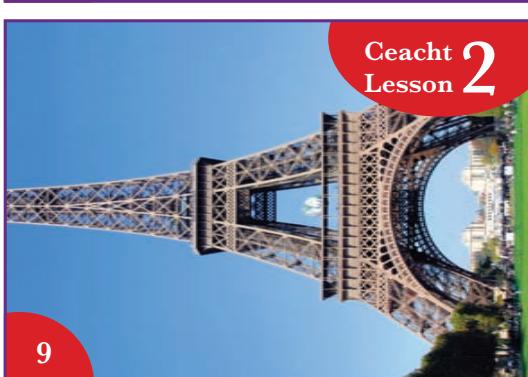
An Iorua

Ceacht
Lesson 2

8

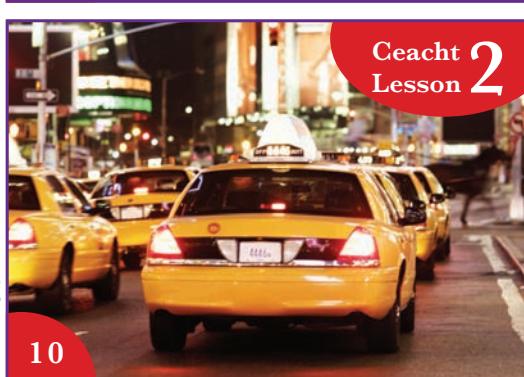
An Fhrainc

Ceacht
Lesson 2

9

An Fhrainc

Ceacht
Lesson 2

10

Na Stáit
Aontaithe

**Na Stáit
Aontaithe**

An Rúis

An Rúis

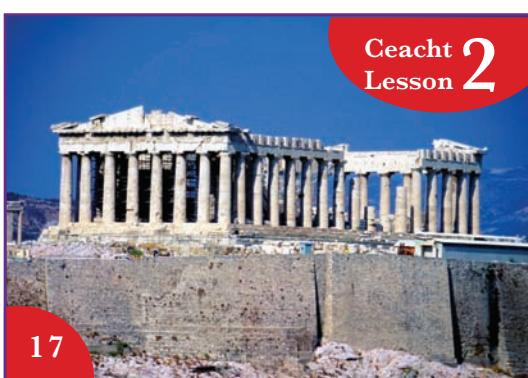
Ceanada

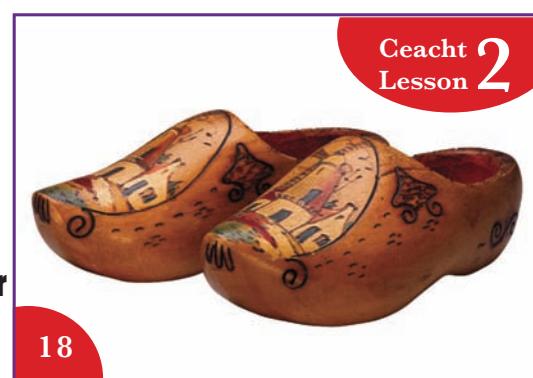
An Astráil

An Spáinn

An Ghréig

An Ísiltír

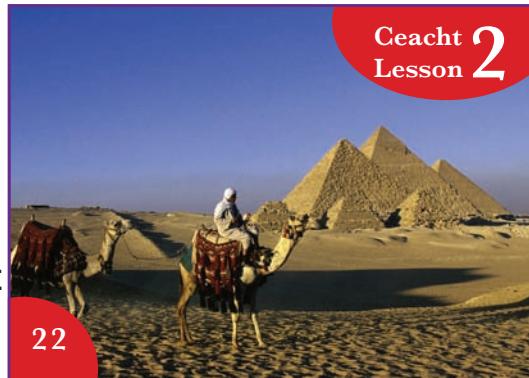
An Ísiltír

An tSeapáin

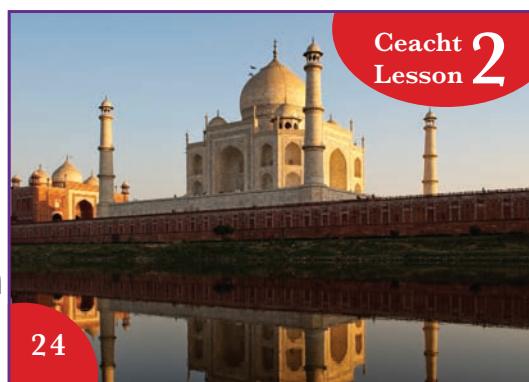
An tSeapáin

An Éigipt

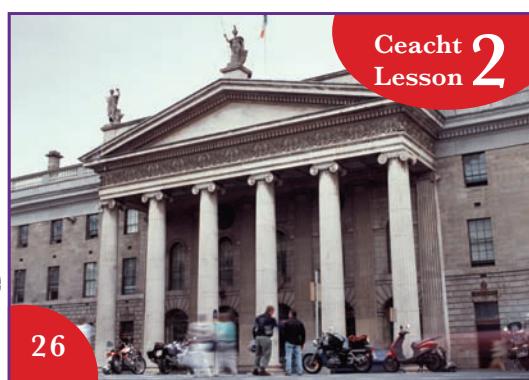
Albain

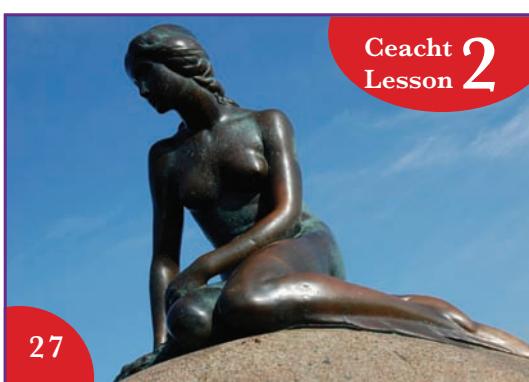
An India

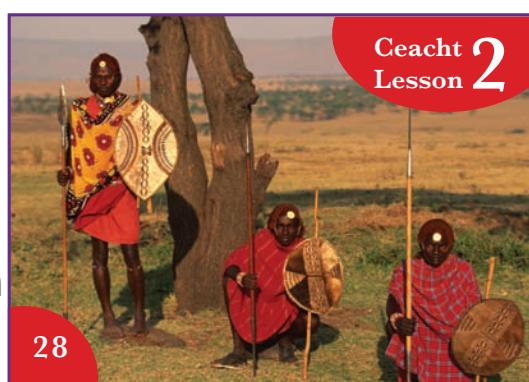
An India

Éire

An Danmhairg

An Chéinía

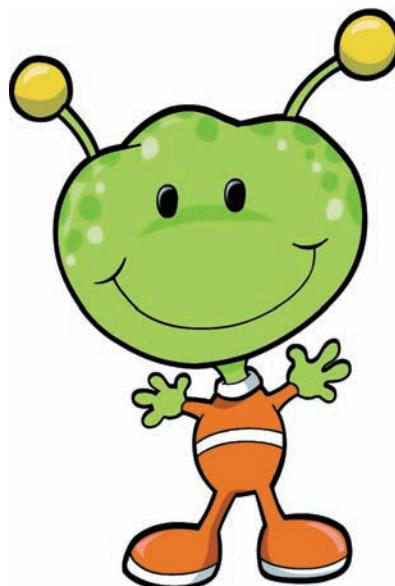

Havái

Sasana

Seo iad na tasc-chártaí a bhaineann le Marsaigh.

Ceacht
Lesson 2

Tasc-chárta 1: Marsach agus Cultúr

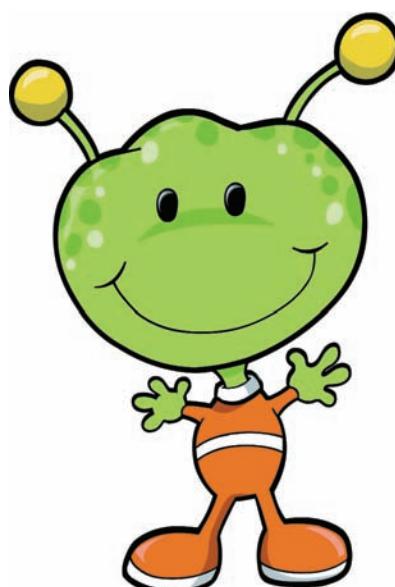
Samhlaigh gur Marsach thú atá tar éis tuirlingt in Éirinn. Fágann tú an spáslong chun eolas a bhaillíú ar mhuintir na hÉireann. Caithfidh tú tuairisc a chur ar ais go dtí an spáslong. Scríobh an tuairisc a chuirfeá ar ais faoi ghnéithe cultúrtha na hÉireann.

Ceacht
Lesson 2

Tasc-chárta 2: Marsach agus Bia

Samhlaigh gur Marsach thú atá tar éis tuirlingt in Éirinn. Fágann tú an spáslong chun eolas a bhaillíú ar mhuintir na hÉireann. Caithfidh tú tuairisc a chur ar ais go dtí an spáslong. Scríobh an tuairisc a chuirfeá ar ais faoi chúrsaí bia na hÉireann.

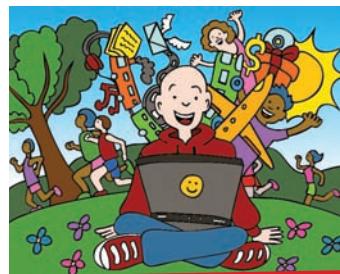
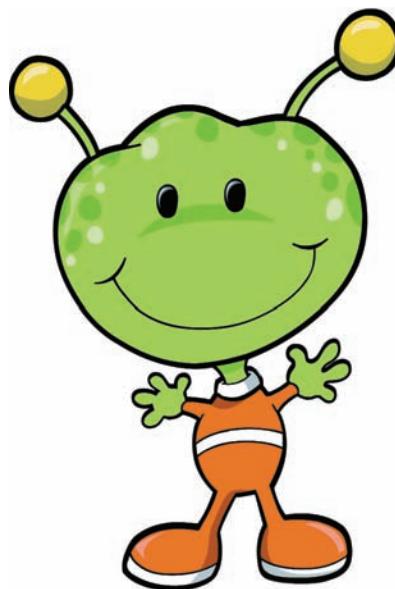

Ceacht
Lesson 2

Tasc-chárta 3: Marsach agus Spórt

Samhlaigh gur Marsach thú atá tar éis tuirlingt in Éirinn. Fágann tú an spáslong chun eolas a bhaillíú ar mhuintir na hÉireann. Caithfidh tú tuairisc a chur ar ais go dtí an spáslong. Scríobh an tuairisc a chuirfeá ar ais faoi chúrsaí spóirt na hÉireann.

Ceacht
Lesson 2

**Tasc-chárta 4:
Marsach agus Caitheamh Aimsire**

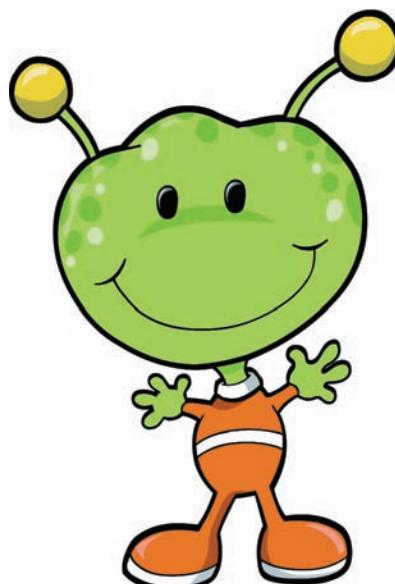
Samhlaigh gur Marsach thú atá tar éis tuirlingt in Éirinn. Fágann tú an spáslong chun eolas a bhailíú ar mhuintir na hÉireann. Caithfidh tú tuairisc a chur ar ais go dtí an spáslong. Scríobh an tuairisc a chuirfeá ar ais faoi caitheamh aimsire mhuintir na hÉireann.

Ceacht
Lesson 2

**Tasc-chárta 5:
Marsach agus Siombailí/Comharthaí**

Samhlaigh gur Marsach thú atá tar éis tuirlingt in Éirinn. Fágann tú an spáslong chun eolas a bhailíú ar mhuintir na hÉireann. Caithfidh tú tuairisc a chur ar ais go dtí an spáslong. Scríobh an tuairisc a chuirfeá ar ais faoi shiombailí nó faoi chomharthaí tábhachtacha na hÉireann.

Ceacht
Lesson 2

Tasc-chárta 6: Marsach agus Stair

Samhlaigh gur Marsach thú atá tar éis tuirlingt in Éirinn. Fágann tú an spáslong chun eolas a bhailíú ar mhuintir na hÉireann. Caithfidh tú tuairisc a chur ar ais go dtí an spáslong. Scríobh an tuairisc a chuirfeá ar ais mar gheall ar stair na hÉireann.